

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY – PROPOZYCJA
KLASA II GIMNAZJUM

Poniższy zestaw wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny uwzględnia planowane osiągnięcia ucznia w zakresie wiedzy i umiejętności zawarte w rozkładzie materiału i planie wynikowym zintegrowanym z serią *Podróże w czasie*. Zestaw ten jest jedynie propozycją. Nauczyciel może wykorzystać przedstawiony podział wymagań w swojej pracy dydaktycznej lub zmodyfikować go tak, by w pełni odpowiadał on specyfice klasy i indywidualnym możliwościom uczniów, z którymi pracuje.

TEMAT LEKCJI	Poziom konieczny – ocena dopuszczająca	Poziom podstawowy – ocena dostateczna	Poziom rozszerzający – ocena dobra	Poziom dopełniający – ocena bardzo dobra	Poziom wykraczający – ocena celująca
1. Początki Polski Część I. Skąd pochodzą Słowianie? Część II. Początki Polski	Uczeń zna: - datę: 966, - postać: <i>Mieszko I</i> , - nazwy plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>książę</i> , <i>Piastowie</i> , <i>monarchia</i> <i>patrymonialna</i> . Uczeń potrafi: - wymienić <i>cechy</i> <i>monarchii</i> <i>patrymonialnej na</i>	Uczeń zna: - datę: 972, - postacie: Dobrawy, Hodona. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>ród</i> , <i>plemień</i> , <i>Słowianie</i> . Uczeń potrafi: - wyjaśnić, skąd pochodzą Słowianie, - wskazać na mapie siedziby plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie,	Uczeń potrafi: - omówić zmiany terytorialne państwa polskiego za panowania <i>Mieszko I</i> , - określić <i>następstwa</i> <i>kulturowe</i> , <i>społeczne i</i> <i>polityczne</i> <i>chrystianizacji Polski</i> .	Uczeń zna: - pojęcia: <i>kultura</i> <i>archeologiczna</i> , <i>kultura</i> <i>łużycka</i> , <i>Praindoeuropejczycy</i> , <i>ludy bałtyckie</i> . Uczeń potrafi: - omówić etapy kształtowania się plemion słowiańskich i ich organizację.	Uczeń potrafi: - wyjaśnić, na czym <i>polegała</i> <i>kulturotwórcza rola</i> <i>Kościola</i> .

	<i>przykładzie państwa Mieszka I,</i> - wskazać przyczyny i określić znaczenie przyjęcia chrztu przez Mieszka I.	- przedstawić proces kształtowania się państwa polskiego, - wskazać na mapie granice państwa polskiego w czasach Mieszka I.			
2. Pierwszy król Polski	Uczeń zna: - daty: 1000, 1025, - postacie: Bolesława I Chrobrego, Ottona III. Uczeń rozumie: - pojęcia: zjazd gnieźnieński, arcybiskupstwo. Uczeń potrafi: - zlokalizować na mapie Gniezno, - wymienić decyzje podjęte podczas zjazdu gnieźnieńskiego.	Uczeń zna: - datę: 997, - postać: św. Wojciecha. Uczeń rozumie: - pojęcie: metropolia. Uczeń potrafi: - przedstawić przyczyny, przebieg i skutki misji biskupa Wojciecha do Prus, - opisać wygląd grodu w Gnieźnie, - przedstawić rozwój terytorialny państwa Bolesława Chrobrego.	Uczeń zna: - daty: 1004–1018, 1018, - postać: Henryka II. Uczeń rozumie: - pojęcie: diecezja. Uczeń potrafi: - omówić przyczyny, przebieg i skutki wojen z Niemcami.	Uczeń potrafi: - ocenić polityczne znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego.	Uczeń potrafi: - ocenić znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego dla rozwoju organizacji kościelnej i państwowej.
3. Polska pierwszych Piastów	Uczeń rozumie: - pojęcia: gród, podgrodzie. Uczeń potrafi: - opisać wygląd wczesnopiastowskiego grodu na przykładzie Ostrowa Lednickiego.	Uczeń rozumie: - pojęcia: danina, drużyna, namiestnik. Uczeń potrafi: - przedstawić strukturę i zadania ludności państwa wczesnopiastowskiego.	Uczeń potrafi: - omówić organizację państwa polskiego w czasach pierwszych Piastów.	Uczeń potrafi: - opisać życie i obyczaje mieszkańców Polski w X–XI w.	

4. Trudny wiek XI	Uczeń zna: - datę: 1025, - postacie: <i>Mieszka II, Kazimierza I Odnowiciela, Bolesława II Śmiałego.</i> Uczeń potrafi: - wskazać przyczyny kryzysu państwa polskiego za Mieszka II.	Uczeń zna: - datę: 1076, - postacie: <i>biskupa Stanisława, Galla Anonima, Wincentego Kadłubka.</i> Uczeń potrafi: - omówić skutki powstania ludowego, - przedstawić podłoże i konsekwencje konfliktu Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem.	Uczeń zna: - daty: 1031, 1039, - postać: Brzetysława. Uczeń rozumie: - pojęcie: powstanie ludowe. Uczeń potrafi: - porównać relacje kronikarzy – Galla Anonima i Wincentego Kadłubka – i wskazać różnice w sporządzonych przez nich opisach konfliktu między królem Bolesławem a biskupem Stanisławem, - omówić zmiany terytorialne państwa pierwszych Piastów.	Uczeń potrafi: - omówić sposób utrzymania wojska i Kościoła, który rozwinął się za panowania Kazimierza Odnowiciela, - synchronizować wydarzenia w Polsce z wydarzeniami w Europie w XI w, - <i>scharakteryzować i ocenić osiągnięcia Kazimierza Odnowiciela w odbudowie państwa polskiego.</i>	Uczeń potrafi: - <i>ocenić skutki polityki Bolesława Śmiałego w stosunku do cesarza Henryka IV.</i>
5. Decyzja Bolesława Krzywoustego Część I. Polityka wewnętrzna i zagraniczna Bolesława Krzywoustego Część II. Decyzja	Uczeń zna: - datę: 1138, - postać: <i>Bolesława III Krzywoustego.</i> Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>ustawa sukcesyjna.</i> Uczeń potrafi: - <i>omówić zasady statutu Bolesława Krzywoustego.</i>	Uczeń zna: - daty: 1079, 1109, - postacie: Władysława I Hermana, Zbigniewa. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>zasada senioratu, senior, dzielnica senioralna, dzielnice dziedziczne.</i> Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić przyczyny i skutki wydania statutu</i>	Uczeń zna: - datę: 1102, - postacie: Henryka V, synów Bolesława Krzywoustego. Uczeń potrafi: - opisać okoliczności objęcia władzy w Polsce przez Bolesława Krzywoustego, - przyporządkować dzielnicę senioralną i	Uczeń zna: - datę: 1113–1123. Uczeń potrafi: - wyjaśnić znaczenie Pomorza dla sprawnego funkcjonowania gospodarki państwa polskiego, - ocenić panowanie Bolesława Krzywoustego.	Uczeń potrafi: - ocenić znaczenie wojny obronnej dla kształtowania się poczucia wspólnoty narodowej.

Bolesława Krzywoustego		Bolesława Krzywoustego, - przedstawić przyczyny i przebieg walk polsko-niemieckich w 1109 r., - wskazać na mapie dzielnice utworzone na mocy ustawy sukcesyjnej.	dzielnice dziedziczne poszczególnym synom Bolesława Krzywoustego.		
Powstanie i rozwój państwa Piastów (lekcja powtórzeniowa)	Uczeń zna: - <i>przełomowe wydarzenia z dziejów Polski od X do XII w.</i> Uczeń potrafi: - <i>umiejszczyć w czasie i przestrzeni państwo pierwszych Piastów.</i>	Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić przyczyny i skutki kluczowych wydarzeń oraz procesów w dziejach państwa piastowskiego.</i>	Uczeń rozumie: - <i>procesy polityczne, społeczne i kulturalne, które dokonały się w państwie pierwszych Piastów.</i> Uczeń potrafi: - <i>scharakteryzować przemiany, jakie nastąpiły w państwie polskim w okresie panowania pierwszych Piastów.</i>	Uczeń potrafi: - <i>omówić i ocenić dokonania pierwszych Piastów.</i>	Uczeń potrafi: - <i>wskazać mocne i słabe strony monarchii wczesnopiastowskiej, jej szanse i zagrożenia.</i>
6. Podzielona Polska Część I. Podzielona Polska Część II. Prawo niemieckie, prawo polskie	Uczeń zna: - postać: Władysława II Wygnańca. Uczeń rozumie: - <i>pojęcie: rozbicie dzielnicowe.</i> Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić przyczyny upadku zasady senioratu.</i>	Uczeń zna: - datę: 1241, - postacie: Henryka I Brodatego, Henryka II Pobożnego. Uczeń rozumie: - <i>pojęcia: kolonizacja niemiecka, lokacja, prawo niemieckie, prawo polskie, sołtys,</i>	Uczeń rozumie: - <i>pojęcie: prawo składu.</i> Uczeń potrafi: - <i>wskazać przejawy i skutki słabej obronności granic Polski w dobie rozbicia dzielnicowego,</i> - <i>scharakteryzować proces kolonizacji niemieckiej,</i>	Uczeń rozumie: - <i>pojęcia: beneficjum, gospodarka towarowo-pieniężna.</i> Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić, jak doszło do powstania gospodarki towarowo-pieniężnej,</i> - <i>omówić sytuację</i>	Uczeń potrafi: - <i>dostrzec związki między rozwojem ruchu osadniczego a ożywieniem gospodarczym.</i>

		<i>dziesięcina.</i> Uczeń potrafi: - przedstawić politykę książąt śląskich: Henryka Brodatego i Henryka Pobożnego, - <i>omówić przyczyny i skutki kolonizacji niemieckiej.</i>	- <i>scharakteryzować okres rozbicia dzielnicowego w Polsce,</i> - wskazać na mapie ziemie utracone w trakcie rozbicia dzielnicowego (do połowy XIII w.).	<i>gospodarczą wsi i miast polskich w XIII w.</i>	
7. Ku zjednoczeniu Część I. Krzyżacy i Brandenburgia Część II. Ku zjednoczeniu	Uczeń zna: - datę: 1230, - postać: <i>Konrada I Mazowieckiego.</i> Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>zakon krzyżacki.</i> Uczeń potrafi: - <i>opisać przyczyny i okoliczności pojawienia się Krzyżaków na ziemiach polskich,</i> - wymienić grupy społeczne, które popierały ideę zjednoczenia państwa polskiego, oraz te, które się jej sprzeciwiały.	Uczeń zna: - datę: 1228. Uczeń potrafi: - <i>omówić rozwój terytorialny państwa krzyżackiego,</i> - wskazać czynniki jednoczące kraj, - wyjaśnić, jakie były przyczyny poglądów różnych grup społecznych na kwestię zjednoczenia państwa polskiego.	Uczeń zna: - postać: Jakuba Świnki. Uczeń rozumie: - pojęcia: Marchia Brandenburska, <i>immunitet.</i> Uczeń potrafi: - opisać okoliczności powstania Marchii Brandenburskiej i wyjaśnić, jakie zagrożenia dla Polski niesła jej polityka, - uzasadnić potrzebę zjednoczenia państwa polskiego.	Uczeń zna: - daty: 1237, 1283. Uczeń potrafi: - scharakteryzować działalność Krzyżaków prowadzoną na opanowanych obszarach, - scharakteryzować rolę Kościoła jako instytucji przyczyniającej się do rozwoju kultury.	Uczeń potrafi: - <i>ocenić skutki sprowadzenia zakonu krzyżackiego dla państwa polskiego,</i> - ocenić rolę Kościoła w utrzymaniu jedności państwa polskiego.
8. Król Władysław Łokietek	Uczeń zna: - daty: 1295, 1320, - postacie: <i>Przemysła</i>	Uczeń zna: - datę: 1300, - postać: <i>Wacława II.</i>	Uczeń zna: - daty: 1308, 1331, 1332.	Uczeń zna: - postać: Wacława III. Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi: - <i>ocenić panowanie Władysława Łokietka.</i>

Część I. Kręte ścieżki jednoczenia państwa Część II. Król Władysław Łokietek	<i>II, Władysława I Łokietka.</i> Uczeń potrafi: - wymienić etapy jednoczenia ziem polskich przez Władysława Łokietka.	Uczeń rozumie: - pojęcia: starosta, wójt. Uczeń potrafi: - opisać starania polskiego księcia o koronę królewską, - wskazać na mapie ziemie zajęte przez Łokietka i pozostające poza granicami państwa.	Uczeń potrafi: - omówić drogę Przemysła II do korony królewskiej, - omówić relacje polsko-krzyżackie w latach 1308–1332.	- scharakteryzować rządy Wacławów czeskich.	
9. Wielki król Część I. Otoczony przez wrogów – polityka zagraniczna Kazimierza Wielkiego Część II. Jak Kazimierz Wielki rządził swoim krajem?	Uczeń zna: - daty: 1333–1370, 1364, - postać: Kazimierza III Wielkiego. Uczeń rozumie: - pojęcie: Akademia Krakowska. Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny założenia Akademii Krakowskiej.	Uczeń zna: - datę: 1343. Uczeń rozumie: - pojęcia: statut, monarchia stanowa. Uczeń potrafi: - wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego za panowania Kazimierza Wielkiego.	Uczeń zna: - datę: 1339. Uczeń rozumie: - pojęcie: kodyfikacja prawa. Uczeń potrafi: - omówić i ocenić dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej.	Uczeń potrafi: - scharakteryzować zmiany struktury społeczno-wyznaniowej Królestwa Polskiego po przyłączeniu ziem ruskich.	Uczeń potrafi: - ocenić rolę Kazimierza Wielkiego w tworzeniu pozycji Polski w Europie.

10. W Polsce Piastów	Uczeń zna: - nazwy stanów społecznych Polski średniowiecznej. Uczeń rozumie: - pojęcia: rocznik, kronika. Uczeń potrafi: - wymienić najważniejsze osiągnięcia kulturalne Polski piastowskiej.	Uczeń zna: - imiona pierwszych kronikarzy Polski. Uczeń potrafi: - wyjaśnić, na czym polegały różnice między stanami społecznymi w Polsce, - wskazać charakterystyczne cechy budownictwa romańskiego i gotyckiego.	Uczeń potrafi: - opisać proces powstawania stanów społecznych w Polsce, - opisać życie codzienne mieszkańców Polski w okresie piastowskim.	Uczeń potrafi: - scharakteryzować zmiany w strukturze społecznej Polski od X do XIV w., - wyjaśnić kulturotwórczą rolę Kościoła w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego w Polsce piastowskiej.	Uczeń potrafi: - ocenić wpływ religii chrześcijańskiej na życie społeczeństwa polskiego X–XIV w.
Korona Królestwa Polskiego (lekcja powtórzeniowa)	Uczeń zna: - przełomowe wydarzenia z dziejów Polski od X do XIV w.	Uczeń rozumie: - procesy polityczne, które dokonały się w państwie polskim w X–XIV w.	Uczeń rozumie: - procesy gospodarcze i społeczne, które dokonały się w państwie polskim w X–XIV w.	Uczeń potrafi: - omówić zmiany terytorialne, wydarzenia polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe, które nastąpiły w Polsce od X do XIV w.	
Polska Piastów (sprawdzian wiadomości)					
11. Unia Polski z Litwą Część I. Pod berłem Andegawenów Część II. Unia	Uczeń zna: - daty: 1385, 1386, - postać: Władysława Jagiełły, - postanowienia unii polsko-litewskiej. Uczeń rozumie: - pojęcie: unia	Uczeń zna: - daty: 1370, 1374, - postacie: Ludwika Węgierskiego (Andegaweńskiego), Jadwigi, - postanowienia przywileju koszyckiego.	Uczeń zna: - datę: 1400. Uczeń rozumie: - pojęcie: bojarstwo. Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności przejścia władzy w Polsce przez	Uczeń potrafi: - podać skutki zawarcia unii polsko-litewskiej dla obydwu narodów i Europy.	Uczeń potrafi: - dokonać bilansu panowania Ludwika Andegaweńskiego.

Polski z Litwą	<i>personalna.</i> Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny unii polsko-litewskiej, - wskazać na mapie państwo polsko-litewskie oraz sąsiadujące z nim kraje.	Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>szlachta</i>, <i>przywilej</i>, <i>poradlne</i>. Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny i konsekwencje wydania przywileju koszyckiego, - wskazać na mapie państwo polsko-węgierskie powstałe w wyniku unii, - wskazać na mapie miejsce zawarcia umowy między Polską a Litwą.	Ludwika Andegaweńskiego, - przedstawić okoliczności koronacji Jadwigi na króla Polski.		
12. Rządy Władysława Jagiełły	Uczeń zna: - datę: 15 VII 1410, - postać: <i>Ulricha von Jungingena</i>, - postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego. Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny konfliktu polsko-krzyżackiego za panowania Władysława Jagiełły.	Uczeń zna: - daty: 1409–1411, 1411, 1414, - postacie: Witolda, Pawła Włodkowica. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>kontrybucja</i>, <i>sobór</i>. Uczeń potrafi: - sytuować na mapie miejsca związane z konfliktem polsko-krzyżackim i postanowieniami pierwszego pokoju toruńskiego.	Uczeń zna: - przebieg bitwy pod Grunwaldem, - różne źródła informacji o bitwie grunwaldzkiej. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>polonizacja</i>. Uczeń potrafi: - omówić relacje między Polakami a Litwinami po zawarciu unii w Krewie.	Uczeń zna: - postanowienia unii Polski z Litwą, zawartych w 1401 i 1413 r. Uczeń potrafi: - zanalizować dysproporcję między zwycięstwem grunwaldzkim a postanowieniami pierwszego pokoju toruńskiego, - wyjaśnić ponadczasową wartość zwycięstwa grunwaldzkiego jako źródła tradycji i	Uczeń potrafi: - dostrzec w wystąpieniu Pawła Włodkowica na soborze w Konstancji zapowiedź tworzenia idei praw człowieka.

				umacniania tożsamości narodowej Polaków.	
13. Synowie Jagiełły. Część I. Druga unia z Węgrami Część II. Król Kazimierz Jagiellończyk Część III. Wojna trzynastoletnia	Uczeń zna: - daty: 1444, 1454, 1454–1466, - postacie: <i>Władysława Warneńczyka, Kazimierza Jagiellończyka.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>dynastia Jagiellonów, inkorporacja, lenno, Prusy Królewskie, Prusy Zakonne.</i> Uczeń potrafi: - <i>przedstawić postanowienia drugiego pokoju toruńskiego.</i>	Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>monarchia elekcyjna, Związek Pruski, pospolite ruszenie.</i> Uczeń potrafi: - <i>omówić przebieg wojny trzynastoletniej,</i> - <i>wyjaśnić znaczenie odzyskania Pomorza Gdańskiego i ujścia Wisły dla dalszego rozwoju Polski,</i> - <i>wskazać na mapie tereny odzyskane przez Polskę w wyniku wojny trzynastoletniej i tereny pozostawione poza granicami Królestwa.</i>	Uczeń zna: - daty: 1447, 1462, - postać: <i>Zbigniewa Oleśnickiego.</i> Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>wojsko zaciężne.</i> Uczeń potrafi: - <i>zanalizować przyczyny i skutki wystąpienia Związku Pruskiego przeciwko Krzyżakom.</i>	Uczeń zna: - datę: 1440. Uczeń potrafi: - <i>omówić okoliczności zawarcia drugiej unii z Węgrami,</i> - <i>lokalizować na mapie imperium Turków osmańskich oraz państwa zagrożone ich najazdem.</i>	Uczeń potrafi: - <i>ocenić postacie Władysława Warneńczyka i Kazimierza Jagiellończyka.</i>
14. Szlachta, chłopci, mieszczenie Część I. Szlachta, chłopci, mieszczenie Część II. Wisłą do Gdańska	Uczeń zna: - <i>treść przywilejów szlacheckich wydanych w 1374 r. i w 1454 r.</i> Uczeń rozumie: - <i>rolę Gdańska w Polsce XV–XVI w.</i> Uczeń potrafi: - <i>podać cechy charakterystyczne</i>	Uczeń zna: - <i>cechy charakterystyczne gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>sejmik, folwark, pańszczyzna,</i> - <i>wpływ przywilejów na proces przekształcania się rycerstwa w szlachtę,</i>	Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>łaszt.</i> Uczeń potrafi: - <i>scharakteryzować organizację i sposób funkcjonowania folwarku szlacheckiego,</i> - <i>określić czynniki, które zdecydowały o znaczącej roli i potędze Gdańska.</i>	Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić, jak zmieniło się położenie chłopów wraz z rozwojem gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej,</i> - <i>dostrzec różnicę między życiem codziennym na wsi i w mieście.</i>	Uczeń rozumie: - <i>związek między przemianami w gospodarczymi w Europie Zachodniej a rozwojem gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej w Polsce.</i>

	<i>stanu szlacheckiego.</i>	- przyczyny słabości miast i mieszczaństwa w Polsce. Uczeń potrafi: - wskazać przyczyny i przejawy dominacji szlachty w polityce i gospodarce, - wymienić najważniejsze zabytki Gdańska.			
15. Polska u schyłku średniowiecza	Uczeń zna: - postacie: <i>Jana Długosza, Wita Stwosza.</i> Uczeń potrafi: - rozpoznać i wymienić zabytki architektury oraz sztuki gotyckiej w Polsce.	Uczeń potrafi: - wskazać cechy charakterystyczne społeczeństwa polskiego w XV–XVI w., - określić rolę Kościoła w XV–XVI w.	Uczeń rozumie: - znaczenie tolerancji dla utrzymania jedności państwa polskiego. Uczeń potrafi: - omówić rolę Akademii Krakowskiej.	Uczeń potrafi: - przedstawić etapy edukacji w Polsce późnego średniowiecza.	
Polska późnego średniowiecza (lekcja powtórzeniowa)	Uczeń zna: - <i>przełomowe wydarzenia polityczne i militarne z dziejów Polski i Litwy w XV w.</i>	Uczeń potrafi: - <i>przedstawić cechy charakterystyczne gospodarki, kultury i polityki państwa polskiego pod rządami Andegawenów i pierwszych Jagiellonów.</i>	Uczeń rozumie: - <i>powiązania między przemianami politycznymi, gospodarczymi i społecznymi oraz skutki tych przemian dla wizerunku Polski w Europie w XV–XVI w.</i>		

Polska Andegawenów i pierwszych Jagiellonów (sprawdzian wiadomości)					
16. Odkrycie świata i człowieka	Uczeń zna: - datę: 1492, - postacie: <i>Jana Gutenberga, głównych twórców europejskiego renesansu (Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Mikołaja Kopernika) i ich dzieła.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>epoka nowożytna, renesans (odrodzenie), teoria heliocentryczna.</i> Uczeń potrafi: - <i>opisać cechy charakterystyczne nowej epoki.</i>	Uczeń zna: - postacie: <i>głównych twórców europejskiego renesansu (Filippa Brunelleschiego, Rafaela Santi, Erazma z Rotterdamu) i ich dzieła.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>humanizm, mecenat.</i> Uczeń potrafi: - <i>przedstawić źródła rozwoju kultury renesansu,</i> - <i>wymienić i scharakteryzować najważniejsze osiągnięcia renesansu w dziedzinie kultury i sztuki.</i>	Uczeń zna: - datę: ok. 1450. Uczeń potrafi: - <i>wskazać różnice w postrzeganiu człowieka i świata w okresie średniowiecza i renesansu.</i>	Uczeń potrafi: - <i>ocenić rolę druku w upowszechnieniu idei renesansu oraz rozwoju cywilizacji europejskiej.</i>	
17. Nowy Świat	Uczeń zna: - daty: 1492, 1497, 1519–1522, - postacie: <i>Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda</i>	Uczeń zna: - datę: 1453. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>kolonie.</i> Uczeń potrafi: - <i>wskazać na mapie</i>	Uczeń zna: - daty: 1488–1522. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>karawela, handel trójkątny, plantacje.</i>		

	<i>Magellana,</i> - przyczyny odkryć geograficznych. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Stary i Nowy Świat.</i> Uczeń potrafi: - sytuować w czasie i przestrzeni wyprawę Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana.	<i>posiadłości kolonialne Portugalii i Hiszpanii.</i>	Uczeń potrafi: - ocenić wpływ odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze oraz kulturowe Europy i Nowego Świata.		
18. Korzenie kapitalizmu	Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>manufaktura, kapitalizm.</i> Uczeń potrafi: - wyjaśnić, jak doszło do podziału gospodarczego Europy na rzemieślniczy Zachód i rolniczy Wschód.	Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>system nakładczy, bank, gospodarka towarowo-pieniężna,</i> - sposób funkcjonowania systemu nakładczego i manufaktury. Uczeń potrafi: - porównać dwa odrębne systemy ekonomiczne: na wschód i na zachód od Łaby.	Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>weksel, inflacja, popyt.</i> Uczeń potrafi: - dostrzec różnorodne formy aktywizacji ekonomicznej szlachty i mieszczaństwa, - scharakteryzować przemiany, jakie dokonały się w Europie w XVI w.	Uczeń rozumie: - rolę pieniądza i systemu bankowego w rozwoju kapitalizmu. Uczeń potrafi: - omówić wpływ odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze Europy.	Uczeń potrafi: - ocenić wpływ odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze Europy.
19. Podzielony Kościół	Uczeń zna: - datę: <i>1517,</i> - postacie: <i>Marcina Lutra, Jana Kalwina.</i> Uczeń rozumie:	Uczeń zna: - daty: <i>1534, 1555,</i> - postać: <i>Henryka VIII.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: odpust,	Uczeń zna: - datę: <i>1572.</i> Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>hugenoci.</i> Uczeń potrafi:	Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>ekumenizm.</i> Uczeń potrafi: - omówić charakter i skutki wojen religijnych	

	- pojęcia: <i>reformacja, protestanci.</i> Uczeń potrafi: - wymienić czynniki, które doprowadziły do rozłamu w Kościele zachodnim.	<i>luteranizm, kalwinizm, anglikanizm, wojny religijne, noc św. Bartłomieja, pokój religijny.</i> Uczeń potrafi: - opisać cele i scharakteryzować działalność Marcina Lutra i Jana Kalwina, - wskazać na mapie państwa objęte reformacją.	- omówić okoliczności powstania kościoła <i>anglikańskiego</i>, - wymienić różnice między nowymi wyznaniem a katolicyzmem.	w Europie w XVI w.	
20. Odnowić Kościół	Uczeń zna: - daty: 1545–1563, - reformy soboru trydenckiego. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>kontrreformacja (reforma Kościoła), inkwizycja.</i> Uczeń potrafi: - wyjaśnić cele zwołania soboru trydenckiego.	Uczeń zna: - postać: Ignacego Loyoli. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Święte Oficjum, indeks ksiąg zakazanych, Towarzystwo Jezusowe (jezuici),</i> - rolę Kościoła w dobie kontrreformacji. Uczeń potrafi: - wskazać postanowienia soboru trydenckiego, które miały wzmacniać katolicyzm.	Uczeń zna: - daty: 1540, 1542, - postać: Giordana Bruna. Uczeń potrafi: - omówić cele działalności Świętego Oficjum i jezuitów.	Uczeń potrafi: - podać przyczyny wydania indeksu ksiąg zakazanych, - omówić skutki reformacji dla Kościoła katolickiego i Europy XVI w.	Uczeń potrafi: - ocenić działalność Kościoła w dobie kontrreformacji.
21. „Trzeci Rzym”	Uczeń zna: - postać: Iwana IV Groźnego.	Uczeń zna: - kolejne etapy rozwoju państwa moskiewskiego.	Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>opricznina, opricznicy,</i>	Uczeń zna: - daty: 1380, 1480. Uczeń rozumie:	Uczeń potrafi: - ocenić panowanie cara Iwana Groźnego,

	Uczeń rozumie: - pojęcia: Wielkie Księstwo Moskiewskie, <i>car</i> , <i>samowładztwo</i> . Uczeń potrafi: - wskazać cele polityki wewnętrznej i zagranicznej władców Moskwy.	Uczeń rozumie: - pojęcia: Ruś Kijowska, chan, „trzeci Rzym”, sobór (świątynia prawosławna), Kreml. Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności powstania i znaczenie teorii o „trzecim Rzymie”.	- rolę religii prawosławnej w umacnianiu państwa moskiewskiego. Uczeń potrafi: - omówić życie codzienne w państwie moskiewskim.	- konsekwencje cywilizacyjne przyjęcia chrztu przez Rusinów ze strony Bizancjum. Uczeń potrafi: - przedstawić sytuację Rusi pod panowaniem mongolskim.	- dostrzec rosnącą potęgę państwa leżącego na peryferiach Europy.
22. Czasy Ludwika XIV	Uczeń zna: - postacie: <i>kardynała Richelieu</i> , <i>Ludwika XIV</i> . Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>monarchia absolutna</i> . Uczeń potrafi: - na przykładzie <i>Francji Ludwika XIV</i> scharakteryzować <i>ustrój monarchii absolutnej</i> .	Uczeń rozumie: - pojęcia: racja stanu, edykt nantejski. Uczeń potrafi: - wskazać cele polityczne działalności kardynała Richelieu i sposób ich realizacji, - wymienić przejawy dominacji kulturalnej Francji w Europie w XVII–XVIII w.	Uczeń zna: - daty: 1598, 1685, - postacie: <i>Jeana Baptiste`a Colberta</i> , <i>Moliera</i> , - postanowienia edyktu nantejskiego. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>merkantylizm</i> . Uczeń potrafi: - wyjaśnić, na czym polegała polityka gospodarcza Colberta.	Uczeń potrafi: - dostrzec związki między polityką ekonomiczną, militarną i zagraniczną Francji czasów Ludwika XIV, - ocenić stosunek Ludwika XIV do hugenotów.	Uczeń potrafi: - ocenić panowanie Ludwika XIV.
23. Czy władza króla jest bezprawna? Część I. Rewolucja angielska Część II. Anglia	Uczeń zna: - datę: 1649, - postacie: <i>Karola I Stuarta</i> , <i>Olivera Cromwella</i> . Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>parlament</i> , <i>monarchia parlamentarna</i> .	Uczeń zna: - daty: 1640–1660, 1688–1689, - postacie: <i>Elżbiety I Wielkiej</i> , <i>Wilhelma III Orańskiego</i> . Uczeń rozumie: - pojęcia: Izba Lordów, Izba Gmin, Deklaracja	Uczeń zna: - datę: 1642, - postać: <i>Jakuba I Stuarta</i> . Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>purytanie</i> , <i>petycja</i> , <i>Armia Nowego Wzoru</i> , <i>lord protektor</i> . Uczeń potrafi:	Uczeń zna: - daty: 1588, 1628. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>Wielka Armada</i> , - przyczyny klęski polityki Stuartów zmierzającej do wprowadzenia	

monarchią parlamentarną	Uczeń potrafi: - wymienić charakterystyczne cechy monarchii parlamentarnej.	praw, chwalebna rewolucja. Uczeń potrafi: - przedstawić skład i zadania parlamentu angielskiego, - omówić najważniejsze wydarzenia rewolucji angielskiej.	- porównać monarchię parlamentarną z monarchią absolutną uwzględniając zakres władzy monarszej, prawa i obowiązki poddanych oraz rolę instytucji stanowych.	absolutyzmu.	
24. Barok	Uczeń zna: - postać: <i>Giovanniego Lorenza Berniniego i jego dzieła</i> , - ramy chronologiczne baroku w Europie. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>barok</i> . Uczeń potrafi: - podać charakterystyczne cechy stylu barokowego w architekturze i sztuce.	Uczeń zna: - postacie: <i>głównych myślicieli i twórców baroku (Galileusza, Isaaca Newtona, Kartezjusza, Rembrandta, Antonia Vivaldiego, Jana Sebastiana Bacha) i ich dzieła</i> . Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>racjonalizm</i> . Uczeń potrafi: - wyjaśnić, dlaczego Kościół odrzucał nowożytne teorie naukowe, - wymienić najslawniejsze zabytki architektury barokowej.	Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>lęk przed pustką, opera</i> , - genezę baroku. Uczeń potrafi: - przedstawić osiągnięcia nauki w XVII w., - wskazać różnice między sztuką i architekturą baroku i renesansu.	Uczeń rozumie: - związek między rozwojem baroku a kontrreformacją. Uczeń potrafi: - omówić życie codienne mieszkańców Europy w XVII w.	
Początki nowożytnej Europy (lekcja	Uczeń zna: - <i>przełomowe wydarzenia polityczne</i>	Uczeń potrafi: - <i>opisać zmiany, jakie zaszły w epoce</i>	Uczeń rozumie: - <i>powiązania między przemianami</i>		

powtórzeniowa)	<i>oraz przemiany gospodarcze, społeczne i kulturowe, jakie nastąpiły w Europie w XVI–XVII w.</i>	<i>nowożytnej w XVI i XVII w.</i>	<i>politycznymi, gospodarczymi i społecznymi oraz ich skutki dla Europy w XVI–XVII w.</i>		
Wczesna epoka nowożytna (sprawdzian wiadomości)					
25. Sejm i sejmiki Część I. Powstanie sejmu walnego Część II. Dlaczego demokracja szlachecka?	Uczeń zna: - daty: 1493, 1505, - treść konstytucji Nihil novi. Uczeń rozumie: - pojęcia: sejm walny, izba poselska, posłowie, senat, demokracja szlachecka, - rolę i znaczenie szlachty w kształtowaniu ustroju Rzeczypospolitej. Uczeń potrafi: - wymienić instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i ich kompetencje.	Uczeń zna: - daty: 1374, 1454, - treść najważniejszych przywilejów szlacheckich. Uczeń rozumie: - pojęcia: sejmik ziemski, rada królewska, zjazd walny, magnateria, instrukcje poselskie, konstytucja (ustawa sejmowa), - związek między nadawanymi szlachcie przywilejami a jej rosnącą pozycją polityczną w państwie. Uczeń potrafi: - opisać organizację i zasady działania sejmu walnego, - podać uprawnienia	Uczeń zna: - daty: 1422, 1430, 1433. Uczeń rozumie: - pojęcia: zasada jedności, zasada jednomyślności. Uczeń potrafi: - opisać sposób funkcjonowania sejmików szlacheckich, - wskazać różnice między sejmem dawnej Rzeczypospolitej a współczesnym.	Uczeń rozumie: - pojęcia: nobilitacja, ustrój mieszany, kadencja, - relacje między instytucjami sprawującymi władzę w Rzeczypospolitej szlacheckiej. Uczeń potrafi: - scharakteryzować relacje między szlachtą a innymi stanami społecznymi, - omówić proces tworzenia się sejmu walnego.	Uczeń potrafi: - scharakteryzować rozwój uprawnień stanu szlacheckiego.

		<i>trzech stanów sejmujących.</i>			
26. Wspólna Rzeczpospolita Część I. Polityka zagraniczna ostatnich Jagiellonów Część II. Ruch egzekucyjny i unia lubelska	Uczeń zna: - datę: 1569, - postacie: <i>Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta,</i> - <i>postanowienia unii lubelskiej.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>unia realna,</i> pierwsza Rzeczpospolita. Uczeń potrafi: - <i>wskazać różnice między unią personalną a unią realną,</i> - <i>wskazać na mapie terytoria obu połączonych państw.</i>	Uczeń zna: - daty: 1525, 1572, - postać: <i>Albrechta Hohenzollerna,</i> - <i>postanowienia hołdu pruskiego.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>hołd pruski,</i> <i>ruch egzekucyjny,</i> tolerancja religijna. Uczeń potrafi: - omówić przyczyny i następstwa konfliktu polsko-krzyżackiego, - <i>przedstawić okoliczności zawarcia unii realnej między Polską a Litwą.</i>	Uczeń rozumie: - pojęcia: wojsko kwarciane, arianie, czasy zyguntowskie. Uczeń potrafi: - scharakteryzować program ruchu egzekucyjnego i jego realizację, - <i>omówić konsekwencje unii lubelskiej oraz wyjaśnić wynikające z niej korzyści i zagrożenia.</i>	Uczeń rozumie: - związek między programem ruchu egzekucyjnego i jego realizacją a rozwojem demokracji szlacheckiej. Uczeń potrafi: - <i>scharakteryzować stosunki wyznaniowe w państwie polsko-litewskim i ich specyfikę na tle europejskim.</i>	Uczeń potrafi: - <i>ocenić znaczenie hołdu pruskiego,</i> - <i>ocenić politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów.</i>
27. Polska i Litwa złotego wieku Część I. Perły polskiego renesansu Część II. Polska i Litwa złotego wieku	Uczeń zna: - postacie: <i>Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego.</i> Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>złoty wiek.</i> Uczeń potrafi: - <i>rozpoznać i wymienić zabytki</i>	Uczeń zna: - postacie: Bony, <i>Jana Zamoyskiego.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: arras, arkady, ratusz. Uczeń potrafi: - <i>wskazać renesansowy charakter polskiej oświaty, literatury i sztuki,</i>	Uczeń rozumie: - pojęcie: urbanistyka, - wkład Zygmunta Starego i królowej Bony w upowszechnienie renesansu w Polsce. Uczeń potrafi: - opisać życie codzienne mieszkańców Rzeczypospolitej w XVI w.,	Uczeń zna: - postacie: Marcina Kromera, Bartolomea Berrecciego. Uczeń potrafi: - scharakteryzować położenie ludności żydowskiej w Rzeczypospolitej w XVI w.	Uczeń potrafi: - porównać osiągnięcia renesansu polskiego i europejskiego.

	architektury i sztuki renesansowej w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem własnego regionu.	- przedstawić osiągnięcia piśmiennictwa polskiego epoki renesansu.	- opisać wygląd renesansowego miasta.		
28. Pierwsi królowie elekcyjni	Uczeń zna: - datę: 1573, - postacie: Henryka Walezego, Stefana Batorego. Uczeń rozumie: - pojęcia: artykuły henrykowskie, pacta conventa, konfederacja, wolna elekcja. Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności uchwalenia oraz główne założenia artykułów henrykowskich i konfederacji warszawskiej.	Uczeń zna: - datę: 1576, - postać: Anny Jagiellonki, - postanowienia artykułów henrykowskich, pacta conventa i konfederacji warszawskiej. Uczeń rozumie: - pojęcia: bezkrólewie, sejm elekcyjny, interrex, - wpływ wolnej elekcji na przemiany ustrojowe Rzeczypospolitej. Uczeń potrafi: - opisać przebieg i przedstawić zasady wolnej elekcji na przykładzie roku 1573.	Uczeń zna: - datę: 1582. Uczeń rozumie: - pojęcia: piechota wybraniecka, różnowierca. Uczeń potrafi: - omówić cele polityki zagranicznej Stefana Batorego i skutki ich realizacji, - wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń związanych z wojną o Inflanty za Stefana Batorego.	Uczeń rozumie: - podłoże polityczne tolerancji wyznaniowej w Polsce. Uczeń potrafi: - ocenić wolną elekcję z punktu widzenia interesów państwa polsko-litewskiego.	
29. Srebrny wiek	Uczeń zna: - daty: 1605, 1610, 1620, 1621, - postać: Zygmunta III Wazy. Uczeń rozumie: - pojęcie: husaria.	Uczeń zna: - datę: 1627, - postacie: Jana Karola Chodkiewicza, Stanisława Żółkiewskiego. Uczeń rozumie:	Uczeń zna: - daty: 1606, 1629, - postacie: Mikołaja Zebrzydowskiego, Dymitra Samozwańca. Uczeń rozumie: - pojęcia: dymitriada,	Uczeń zna: - postać: Michała Romanowa. Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności, w których dynastia Wazów znalazła się na	Uczeń potrafi: - ocenić panowanie Zygmunta III Wazy.

	Uczeń potrafi: - podać przyczyny i skutki wojen Polski ze Szwecją, z Rosją i Turcją za panowania Zygmunta III Wazy.	- pojęcia: <i>rokosz, Kozacy, srebrny wiek.</i> Uczeń potrafi: - wskazać na mapie miejsca najważniejszych bitew związanych z wojnami Polski ze Szwecją, z Rosją i Turcją.	wielka smuta, Zaporozie. Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny rokoszu Zebrzydowskiego.	tronie polskim.	
30. „Początek niedoli Królestwa”	Uczeń zna: - datę: 1648, - postacie: <i>Władysława IV, Bohdana Chmielnickiego, Jana II Kazimierza.</i> Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny, cele i następstwa powstania Chmielnickiego.	Uczeń zna: - daty: 1654, 1658. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>rejestr, rebelia.</i> Uczeń potrafi: - opisać wydarzenia na Ukrainie w latach 1648–1667, - wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń powstania Chmielnickiego.	Uczeń zna: - daty: 1649, 1651, - postać: Jeremiego Wiśniowieckiego, - treść ugody w Perejasławiu i ugody hadziackiej. Uczeń rozumie: - złożoność przyczyn (ekonomicznych, religijnych i narodowościowych) wystąpień kozackich na Ukrainie. Uczeń potrafi: - przedstawić sytuację mieszkańców Ukrainy po przyłączeniu jej do Polski.	Uczeń rozumie: - wpływ powstania Chmielnickiego na stosunki z Rosją i Turcją. Uczeń potrafi: - ocenić skutki powstania Chmielnickiego dla późniejszej sytuacji społeczno-politycznej Polski.	Uczeń rozumie: - okoliczności tworzenia się narodu ukraińskiego.
31. Potop Część I. Potop	Uczeń zna: - daty: 1655, 1660, - postacie: <i>Karola X Gustawa, Stefana</i>	Uczeń zna: - datę: 1657. Uczeń rozumie: - pojęcie: abdykacja,	Uczeń zna: - datę: 1667, - postacie: Hieronima Radziejowskiego,	Uczeń potrafi: - ocenić społeczno-gospodarcze i polityczne następstwa	Uczeń potrafi: - scharakteryzować stosunki polsko-rosyjskie w II połowie

Część II. „Dla ojczyzny ratowania”...	Czarneckiego, - postanowienia pokoju w Oliwie. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>potop</i>. Uczeń potrafi: - <i>omówić przyczyny, przebieg i skutki potopu.</i>	- konsekwencje przyznania Prusom Książęcom całkowitej niezależności. Uczeń potrafi: - omówić społeczno-gospodarcze i polityczne następstwa wojen XVII w.	Janusza Radziwiłła, - postanowienia rozejmu w Andruszowie. Uczeń rozumie: - pojęcie: wojna szarpana. Uczeń potrafi: - wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń z czasów potopu, - scharakteryzować ewolucję postaw Polaków w trakcie potopu i wymienić przyczyny zmiany tych postaw.	wojen XVII w.	XVII w.
32. Ku anarchii	Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>liberum veto</i>. Uczeń potrafi: - <i>wskazać przejawy kryzysu politycznego i społeczno-gospodarczego Rzeczypospolitej w II połowie XVII w.,</i> - <i>wymienić cechy charakterystyczne kultury polskiego baroku.</i>	Uczeń zna: - datę: 1652, - postać: Michała Korybuta Wiśniowieckiego. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>sarmatyzm</i>, - wpływ <i>liberum veto</i> na funkcjonowanie państwa polskiego. Uczeń potrafi: - <i>opisać ideologię sarmatyzmu,</i> - <i>wyjaśnić przyczyny kryzysu politycznego i</i>	Uczeń zna: - daty: 1665–1666, 1668, - postać: Jerzego Lubomirskiego. Uczeń potrafi: - wskazać cele, do których dążyła magnateria polska w XVII w., - <i>zinterpretować ideę „złotej wolności” szlacheckiej.</i>	Uczeń zna: - postać: Andrzeja Maksymiliana Fredry. Uczeń potrafi: - <i>opisać przyczyny wzrostu znaczenia magnaterii w państwie polskim,</i> - <i>przedstawić przyczyny i skutki rokoszu Lubomirskiego.</i>	Uczeń potrafi: - <i>ocenić skutki dominacji magnatów w Rzeczypospolitej XVII w.</i>

		<i>społeczno-gospodarczego Rzeczypospolitej w II połowie XVII w.</i>			
33. Dni chwały	Uczeń zna: - datę: 1683, - postać: <i>Jana III Sobieskiego</i> . Uczeń potrafi: - wskazać sukcesy i porażki polityki zagranicznej Jana III Sobieskiego.	Uczeń zna: - daty: 1672, 1673. Uczeń rozumie: - znaczenie wiktorii wiedeńskiej dla losów Europy w II połowie XVII w. Uczeń potrafi: - omówić przebieg konfliktów polsko-tureckich w II połowie XVII w.	Uczeń zna: - daty: 1674, 1699, - postacie: <i>Kara Mustafy</i> , <i>Marii Kazimiery</i> . Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>haracz</i> , <i>jasyr</i> , <i>wielki wezyr</i> . Uczeń potrafi: - opisać organizację państwa tureckiego, - dostrzec związek między wydarzeniami historycznymi a literaturą polską.	Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>giaur</i> . Uczeń potrafi: - ocenić znaczenie zwycięstw: <i>pod Chocimem w 1673 r. i pod Wiedniem w 1683 r. dla dalszych losów Rzeczypospolitej</i> .	Uczeń potrafi: - ocenić wkład Polski w zwycięstwo chrześcijaństwa nad islamem w Europie w XVII w.
34. Czasy saskie	Uczeń zna: - datę: 1717, - postacie: <i>Augusta II Sasa</i> , <i>Stanisława Leszczyńskiego</i> , <i>Augusta III Sasa</i> , - postanowienia sejmu niemego. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>czasy saskie</i> , <i>sejm niemy</i> , - cele polityczne Rosji względem państwa	Uczeń zna: - daty: 1697, 1700–1721, - postać: <i>Piotra I</i> . Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>Collegium Nobilium</i> , - wpływ wydarzeń politycznych na życie społeczno-gospodarcze kraju w czasach saskich. Uczeń potrafi: - dostrzec różne postawy	Uczeń zna: - daty: 1709, 1733, - postacie: <i>Karola XII</i> , <i>Stanisława Konarskiego</i> . Uczeń rozumie: - pojęcia: „ <i>taniec goniony</i> ”, „ <i>karczma zajezdna</i> ”. Uczeń potrafi: - podać przyczyny i skutki konfliktów związanych z walką o polski tron za	Uczeń potrafi: - dostrzec przejawy ożywienia gospodarczego i kulturalnego w czasach saskich, - wyjaśnić zmianę położenia międzynarodowego Rzeczypospolitej w XVIII w.	Uczeń potrafi: - ocenić panowanie Sasów.

	polskiego. Uczeń potrafi: - omówić okoliczności zawarcia unii polsko-saskiej.	społeczeństwa polskiego w czasach saskich, - uzasadnić potrzebę naprawy Rzeczypospolitej w II połowie XVIII w.	panowania Sasów.		
Rzeczpospolita szlachecka (lekcja powtórzeniowa)	Uczeń zna: - przełomowe wydarzenia polityczne i militarne z dziejów Polski i Litwy w XVI–XVIII w. Uczeń potrafi: - przedstawić główne postanowienia unii realnej między Polską a Litwą, - wymienić instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i ich kompetencje, - wskazać przejawy kryzysu Rzeczypospolitej w II połowie XVII w. i w czasach saskich.	Uczeń potrafi: - omówić osiągnięcia kultury polskiego renesansu i baroku, - omówić następstwa wojen w XVII–XVIII w., - omówić sytuację społeczną i gospodarczą państwa w XVI–XVIII w.	Uczeń rozumie: - charakter przemian politycznych, gospodarczych i społecznych, jakie dokonały się w państwie polsko-litewskim, oraz skutki tych przemian dla wizerunku Polski w Europie w XVI–XVIII w. Uczeń potrafi: - scharakteryzować ewolucję postawy szlachty wobec państwa w XVI–XVIII w.	Uczeń potrafi: - scharakteryzować stosunki wyznaniowe w państwie polsko-litewskim, - ocenić następstwa wojen w XVII–XVIII w.	Uczeń potrafi: - ocenić charakter zmian systemu polityczno-ustrojowego Rzeczypospolitej w XVI–XVIII w.
Pierwsza Rzeczpospolita (sprawdzian wiadomości)					